



European Network of Councils  
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils  
de la Justice (RECJ)

### ENCJ Valdes paziņojums

#### Par spiedienu uz tiesnešiem un iebiedēšanu ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību

Tiesiskuma nodrošināšanai ir nepieciešamas neatkarīgas valsts varas, kas respektē viena otras lomu un uztur līdzsvaru. Būtisks tiesiskuma stūrakmens ir neatkarīga un objektīva tiesu vara, kurā tiesneši bez nepieņemamas ietekmes piemēro parlamenta un valdības pieņemtos likumus un noteikumus.

Demokrātiskām valstīm un sabiedrībām ir nepieciešama pastāvīga uzturēšana. Kā norādīts 2025. gada jūnijā pieņemtajā deklarācijā *"Stājoties pretī tiesiskuma apdraudējumiem"*, ir būtiski pastāvīgi būt modriem, lai identificētu draudus tiesu neatkarībai un tiesiskumam<sup>1</sup>.

Nesenie un notiekošie notikumi, kas novēroti dažās ENCJ dalībvalstīs un novērotājvalstīs, vēlreiz aicina rīkoties<sup>2</sup>. ENCJ ar bažām atzīmē negatīvas tendences, piemēram, spiedienu uz tiesnešiem un pat iebiedēšanu, tostarp regulāras naidīgas kampaņas plašsaziņas līdzekļos, ko vairākās ENCJ dalībvalstīs un novērotājvalstīs īsteno politiskie dalībnieki. Šādas kampaņas ar dažādu intensitātes pakāpi nesen tika novērotas Francijā, Ungārijā, Moldovā un Rumānijā.

Lai gan vairumā gadījumu šīs darbības bija saistītas ar lēmumiem plaši pazīstamās lietās, dažos gadījumos to mērķis bija izdarīt spiedienu uz tiesu varu kopumā. Tiesnešiem būtu jāpieņem un viņi pieņem likumīgu kritiku. Tomēr negatīviem un naidīgiem komentāriem ir plašāka ietekme uz tiesu varu, jo to mērķis bieži ir izdarīt spiedienu uz tiesu varu. Šādas mērķtiecīgas darbības atspoguļo pieaugošu tendenci, kas apdraud tiesu neatkarību un vājina varas dalīšanu. Tām ir ilgstoša ietekme uz tiesu sistēmas tēlu, tās grauj sabiedrības uzticību tiesu varai un veicina tiesiskuma mazināšanos. Šādas darbības ietekmē arī atsevišķus tiesnešus, jo tās var pat veicināt fiziskus uzbrukumus tiesnešiem.

ENCJ valde uzskata, ka šīs darbības ir uzbrukums citas valsts varas leģitimitātei. To mērķis ir nepārprotami vājināt tiesu varu un censties panākt ietekmi un kontroli pār tiesu varu, nepamatoti publiski kritizējot tiesnešus.

Šo iemeslu dēļ ENCJ valde uzskata, ka ir jāatgādina demokrātiskas valsts pamatprincipi. Mēs vēlamies uzsvērt, ka tiesiskuma ievērošana prasa, lai valsts izpildvara un likumdevēja vara atturētos no mēģinājumiem iegūt neatbilstošu ietekmi pār tiesu varu, izmantojot nepamatotu vai nepamatotu publisku kritiku. Izpildvaras un likumdevējvaras pienākums ir nodrošināt visu nepieciešamo un atbilstošu aizsardzību gadījumos, kad tiesu funkcijas apdraud uzbrukumi vai iebiedēšana<sup>3</sup>.

<sup>1</sup>[ENCJ Rīgas deklarācija 2025. gadam.](#)

<sup>2</sup>[ENCJ Tiesnešu aptauja par viņu neatkarību 2025. gadā](#), 44. attēls Valdība respektē tiesnešu neatkarību  
Piezīme: Vidējā aptauja 2022. gadā: 25% Vidējā aptauja 2025. gadā: 27%.

<sup>3</sup>CCJE Atzinums Nr. 18 (2015) ["Tiesu varas stāvoklis un tās attiecības ar citām valsts varām modernā demokrātijā"](#).

Ņemot vērā iepriekš minēto, ENCJ aicina visus attiecīgos dalībniekus, tostarp visus valsts varas atzarus, atturēties veicināt, izraisīt vai pieļaut uzbrukumus tiesu varai vai tiesnešu iebiedēšanu.

**ENCJ valde Briselē,  
2025. gada 17.decembrī**